

«Ο Άγιος Γεώργιος στο Παλαιό Κάιρο» (Κατερίνα Χουζούρη)

[/ Πεμπτούσια](#)

Σήμερα, Πέμπτη 24 Νοεμβρίου έγινε, στο Σαρόγλειο Μέγαρο, στην Αθήνα, η παρουσίαση του τόμου «Ο Άγιος Γεώργιος στο Παλαιό Κάιρο», παρουσία εκπροσώπων της εκκλησιαστικής, επιχειρηματικής, πολιτιστικής και κοινωνικής ζωής του τόπου. Ο Μακαριώτατος Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος, ο οποίος τίμησε με την παρουσία του την εκδήλωση, στην ομιλία του έκανε ιδιαίτερη αναφορά στους ευεργέτες Αθανάσιο και Μαρίνα Μαρτίνου, (οι οποίοι παρευρίσκοντο στην εκδήλωση), η συμβολή των οποίων υπήρξε καθοριστική στην αναστήλωση του Ναού. Ο Πατριάρχης ευχαρίστησε και όλους όσοι εργάστηκαν και συνεισέφεραν με κάθε τρόπο στην ολοκλήρωση των εργασιών.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ / PATRIARCHATE OF ALEXANDRIA

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΚΑΪΡΟ
THE CHURCH OF SAINT GEORGE IN OLD CAIRO

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γουινέας κ. Γεώργιος, εκπρόσωπος του Πατριάρχη Αλεξανδρείας στην Αθήνα, μίλησε για την αξία και τη σημασία του τόμου.

Τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμο, εκπροσώπησε ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Θαυμακού κ. Ιάκωβος.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι παρόντες στην εκδήλωση ήταν ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Γιάννης Αμανατίδης και ο ειδικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών κ. Ευσάθιος Λιάντης.

Τον τόμο παρουσίασε η δρ Λίνα Μενδώνη, πρ. Γενική Γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού, η οποία μίλησε για την ιστορία του Ναού και την προσφορά του Πατριαρχείου στην Αφρική.

Φωτό, Μαρία Στέφωση ©

Στα έργα αναστήλωσης του Ναού αναφέρθηκε ο κ. Δρ Πολιτικός Μηχανικός του ΑΠΘ Γρηγόριος Πενέλης, ενώ μίλησε και ο Δρ Νίκος Μίνως Επίτιμος Προϊστάμενος Διεύθυνσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων.

Ο Ιστορικός Τέχνης, μελετητής του Παρθένη και επιμελητής του τόμου, κ. Γεώργιος Μυλωνάς, θέλησε να μεταφέρει στους παρευρισκόμενους τις σκέψεις όλων όσοι εργάστηκαν σ' αυτόν τον τόμο:

Ο Επιμελητής της έκδοσης Γ. Μυλωνάς

«Κάθε έκδοση, που ακολουθεί ένα αναστηλωτικό έργο – και μάλιστα τέτοιου μεγέθους –, θέλει να είναι ντοκουμέντο: μαρτυρία για τον πολιτισμό, την ιστορία, την τέχνη αλλά και την επιστήμη. Στην περίπτωσή μας όμως, με το προκείμενο λεύκωμα θελήσαμε κάτι περισσότερο: να είναι μια υπόκλιση θαυμασμού προς την ομογένεια και μια προσευχή ενίσχυσης των δεσμών μεταξύ Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και ελληνισμού.

Μέσα στο βιβλίο καταγράφεται ένα σπάνιας έκτασης και σημασίας έργο αποκατάστασης, εφάμιλλο της ιστορίας του μνημείου αφ' ενός, και της ιστορίας του ευεργετισμού αφ' ετέρου. Καθώς η οικογένεια Μαρτίνου δεν έχει ρίζες στην Αίγυπτο, το γενναίο έργο που επιτέλεσε εκεί αποκαθιστώντας τον Άγιο Γεώργιο, συνιστά μια πράξη ευγνωμοσύνης και προς τον Άγιο, και προς την Εκκλησία, αλλά και προς τον Ελληνισμό της Αιγύπτου, που τόσα πολλά έχει προσφέρει στο έθνος

μας.

Το βιβλίο συνιστά, παράλληλα, ευχή για μια πορεία ειρηνική ανάμεσα σε χριστιανούς και μουσουλμάνους. Το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας κρατάει αιώνες τώρα την αγκαλιά του ανοιχτή προς όλους όσοι τη ζητούν, ανεξαρτήτως θρησκευματος. Το ίδιο όραμα φέρει και σήμερα, με όλως ιδιαίτερο ζήλο, ο σεπτός Πατριάρχης Θεόδωρος, που αναλώνεται ανύστακτα στη μέριμνα για τους λαούς, όχι μόνο της Αιγύπτου αλλά της Αφρικής όλης. Δεν είναι άμοιρο σημασίας ότι ο ναός του Αγίου Γεωργίου, είναι σημείο προσκύνησης χριστιανών και μουσουλμάνων.

Φωτό, Μαρία Στέφωση ©

Στο προκείμενο βιβλίο προβάλλεται η αιγυπτιώτικη ομογένεια: από αυτήν, τη σπουδαία δύναμη του ελληνισμού, επιτρέψτε μου, με την ιδιότητα του ιστορικού της τέχνης, να ξεχωρίσω τον ζωγράφο Κωνσταντίνο Παρθένη, ως παράδειγμα της αιγυπτιώτικης ελληνικής παροικίας. Πέρα από το εικονογραφικό του πρόγραμμα στο ναό, επιχειρήσαμε να ρίξουμε φως πέρα από τις άγνωστες αλεξανδρινές του ρίζες και σε όσα τον έκαναν αληθινά μεγάλο. Γι' αυτό, επισημαίνουμε ότι η ελληνικότητα του Παρθένη είναι δεμένη με τη μέριμνα της ομογένειας για το καλό της πατρίδας, αλλά και με τους ανοιχτούς προς την Ευρώπη ορίζοντές της. Κι ο Παρθένης μας έδειξε - μαζί με τους αιγυπτιώτες ομογενείς -, ότι η επιστροφή στις ρίζες και την Ελλάδα, σημαίνει αναζήτηση της ταυτότητας του Ευρωπαίου πολίτη. Σήμερα, με την άνοδο του εθνολαϊκισμού ν' απειλεί την Ευρώπη και την Ελλάδα, η ανάδειξη του αιγυπτιώτικου ελληνισμού, συνιστά πράξη με ιδιαίτερο συμβολισμό. Νομίζουμε ότι το βιβλίο που έχετε στα χέρια σας υπηρετεί αυτό το στοιχείο.

Φωτό, Μαρία Στέφωση ©

Επιτρέψτε μου, κλείνοντας, να αναφερθώ στο αείμνηστο Ευθύμιο Σουλογιάννη, που μας άφησε τόσα και μάλιστα ως διαθήκη το τελευταίο του άρθρο στην έκδοσή μας. Εκτός από τους πολλούς, λαμπρούς καθηγητές, Έλληνες και ξένους, που συμμετείχαν στον τόμο - Άουαντ, Ζήχαν, Ζερεφό, Τζουμέρκα, Παυλόπουλο, Μαμαλούκο - η φωτογράφιση της Μαρίας Στέφωση μεταφέρει τον αναγνώστη, όχι απλώς στο μνημείο, αλλά στο χρόνο, από τα ριζώματά του ως το σήμερα. Και σε όσους δεν είχατε την ευκαιρία να βρεθείτε στα θυρανοίξια, στην αναγέννηση της μονής, αλλά και σε μας που μας δόθηκε αυτό το μοναδικό δώρο, υπάρχει στο οπισθόφυλλο του βιβλίου το εξαιρετικό βίντεο της Ιωάννας Σπηλιοπούλου, που έπιασε τον παλμό μιας μεγάλης γιορτής για Έλληνες και Αιγύπτιους.

Θα ήθελα και από το βήμα αυτό να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου προς τον Μακαριώτατο Πάπα και Πατριάρχη κ. Θεόδωρο για την ευλογία του. Επίσης, την βαθύτατη τιμή μου προς την Μαρίνα και τον Αθανάσιο Μαρτίνο, για τη ευρύτατη και συνεχή ευεργετική τους δράση. Ακόμη, να ευχαριστήσω όλους τους συνεργάτες για την προθυμία τους να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση του τόμου και βέβαια, τις εκδόσεις Επτάλοφος, που εξασφάλισαν την υψηλή ποιότητα του λευκώματος».

Η παρουσίαση του τόμου έκλεισε με την Ευανθία Ρεμπούτσικα.

Φωτό, Μαρία Στέφωση ©

Ποιος είναι ο στόχος όμως αυτής της έκδοσης; Ο κ. Γ. Μυλωνάς, σημειώνει στον πρόλογο του, στην εξαιρετική αυτή έκδοση τα εξής:

«Η Αίγυπτος είναι γεμάτη από μνημεία που δείχνουν την προσπάθεια του ανθρώπου ν' αντισταθεί στο χρόνο, τη θέλησή του να τον νικήσει. Στη σκιά της Μονής του Αγίου Γεωργίου στο Παλαιό Κάιρο, σε μια περιοχή όπου φανερώνονται οι ρίζες της ιστορικής πόλης, προβάλλουν σε κοντινή απόσταση οι πυραμίδες ως τέτοια μοναδικά μνημεία της ιστορίας. Περιδιαβαίνοντας μέσα στο μοναστήρι, ο επισκέπτης έχει όμως άλλο αίσθημα: νιώθει την ανάσα του χρόνου να τον «τυλίγει» στο ναό και στο ρωμαϊκό πύργο στα ριζώματά του, σαν μία προσπάθεια συμφιλίωσης μαζί του.

Αυτό το αίσθημα επιχειρεί να μεταφέρει στον αναγνώστη το παρόν λεύκωμα μέσα από ένα σύνολο μελετών γραμμένων ειδικά για τον ανά χείρας τόμο και τις φωτογραφίες της Μαρίας Στέφωση, όχι ως μία συστηματική καταγραφή του μνημείου, αλλά ως μία απόπειρα αναδίφησης στη μακρά του ιστορία. Σήμερα, με πρωτοβουλία του Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής Θεοδώρου και συμπαραστάτη τον μεγάλο ευεργέτη της Ορθοδοξίας Αθανάσιο Μαρτίνο, το μνημείο αναστηλώθηκε από τα ριζώματά του για ν' αποκαλύψει στους πιστούς, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο, ένα «παλίμψηστο πολιτισμών», από τη Ρώμη στο Βυζάντιο κι από την Αραβική κατάκτηση στους νεότερους χρόνους, όταν το Πατριαρχείο κράτησε άσβεστη τη φλόγα του Ελληνισμού και της Χριστιανοσύνης.

Έτσι και παραδόθηκε στη νέα εποχή ως μοναδικό μνημείο συνάντησης μεγάλων πολιτισμών, αλλά και γέφυρα θρησκειών υπό την σκέπη του Αγίου Γεωργίου,

του στρατηλάτη που φέρνει σε προσευχή από κοινού, τους Μουσουλμάνους και τους Χριστιανούς».

Κατερίνα Χουζούρη